

Önceki Söz'de işaret edildiği gibi, İsm-i Hakem'in
tecelli-i azamı su kainatı öyle bir kitap hükmüne
getirmiş ki, her sahifesinde yüzer kitap yazılmış...

Kitap

→ kainat

Sahife

→ Zemin yüzü

O sahifede

→ bir birini içinde

→ beraber

→ bir vakitte

→ yanlışsız

→ gayet mükkemmel
bir surette

 nebatat

ve

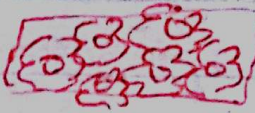
 hayvanat
yüzer kitap

bahar mevsiminde yazıldığına
gözümüzle görüyoruz

H. M. S. J. 159

... her satırında yüzer sahife dere edilmiş...

bu sahifenin — zemin yüzü

bir satırı — bir bahçedir

adedince
manzum
kasideler

 O bahçede bulunan
→ çiçekler
→ ağaçlar
→ nehatlar

beraber bir-biri içinde yalnızca yazıldığı gözümlü görüyoruz.

... ve her kelimesinde yüzer satır mevcuttur.

Kitap —
Sahife — zemin yüzü
Satır — bahçe
Kelime — ağaç

O satırın bir kelimesi, çiçek açmış, meyve vermek üzere yaprağını vermiş bir ağaçtır.

H.M. 159

...ve her harfinde yüzen kelime var ve her noktasında kitabın muhtasar bir fihristeciği bulunur bir tarza getirilmiştir.

Kitap — Kainat
sahife — (1) zemin yüzü
sattır — (3) bahçe
kelime — (4) ağaç
harf — yaprak, meyve
nokta — çekirdek

↓
muhtasar fihristecik.

İşte bu kelime

→ muntazam }
→ mevzun }

(1) süslü yaprak }
(2) çiçek } adedince
(3) meyvelerinin }

Hakemi Zülcelalin
medhü senasına dair
manidar fıkralardır.

H. M. 159

... Hem gıyâ Hakimi Zülcad, zeminin mesheninde teşhir ettiği' andica ve acb eserleri'ne bakmak istiyor.

Nasıll ???

Hem gıyâ Sultanı Ezelinin o ağca verdiği

- murassa hediye ve
- nişanları ve
- misformaları

→ kususi bayramı ve } baharında
→ resmî kışacı olan

Padışahın nazanına arz etmek için

- müzeyyen
- mezan
- muntazam
- manidar

} bir şekil almış
ve öyle bir hikmetli
şekil vermiş tir ki

- her bir çiçeğinde -
- her bir meyvesinde -

bir hini içinde çok vecihler ve diller ile

Nakkâşının

- Vücutuna ve
- Esmasına

H.M. 160.

Mescid a

her bir efses o ağaan efseskeni

adedince

Halik-ı Zülcelale isaretler ediyor.

- her bir efseste
- her bir meyvede

bir mizan var

↑ içinde

bir intizam

↑ içinde

tazelenen bir

- tanzim ve
- tuzin

↑ içinde

• bir zinet ve

• san'at

↑ içinde

manidar kokular

hikmetli tatlar

işinde bulunduğundan

ve bu bir kelime olan → bu ağaçta

bir harf hükmünde olan → bir meyvede

bulunan

→ bir efsesinde

noktası

bütün ağacın • fihristini

• programını taşıyan

küçük bir sandıktır.

H.ül. 160.

Ve hakeza buna kugasen

bütün satırları
Kainat icatlarının sahipleri } ismi Hakem ve Hakim'in cilvesiyle

Yalnız her bir sahifesi değil, belki →

- her bir satırı ve → bahçe
- her bir iclimesi ve → ağaç
- her bir harfi ve → meyve
- her bir noktası → şeridex

ismi Hakem
ve Hakim

birer mucize hükmine

getirilmiştir.

BÜTÜN ESBA B. TOPLANSA,

BİR NOKTASININ →

NAZİRİNİ GETİREMEZLER,

Evet bu Kur'an-ı Hakim-i Kainatın her bir ayet-i tekviniyesi o ayetin noktaları ve harufu adedince mucizeler gösterdiklerinden elbette

- serseri → tesadüf
- kör → kuvvet
- gayesiz
- mizansız - tabiat
- şursuz

intizamda basiret var
fakat tabiat kör.

HIÇ BİR CİHETLE

o hakimane } olan < has mizana
basirane } ve gayet ince intizama (basiret var)
KARİŞMELER.

Eğer karışsaydılar, elbette karışık eseri görünürdü. Halbuki hiçbir cihetle intizamsızlık müşahade olunmuyor.

H.M. 160.